Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
NIILO JÄÄSKINEN
της 14ης Ιουνίου 2012 [1]

Υπόθεση C-56/11

Raiffeisen-Waren-Zentrale Rhein-Main eG
κατά
Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH

[αίτηση του Oberlandesgericht Düsseldorf (Γερμανία)για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Κοινοτική προστασία των φυτικών ποικιλιών — Κανονισμός (ΕΚ) 2100/94 — Άρθρο 14 — Εξαίρεση υπέρ των καλλιεργητών — Κανονισμός (ΕΚ) 1768/95 — Άρθρο 9 — Μεταποιητής — Υποχρέωση του εν λόγω μεταποιητή για παροχή πληροφοριών στον κάτοχο των κοινοτικών δικαιωμάτων επί ορισμένης φυτικής ποικιλίας — Χρονικά όρια της εν λόγω υποχρεώσεως — Αίτηση για παροχή πληροφοριών υποβαλλόμενη από τον έχοντα δικαιώματα επί φυτικής ποικιλίας — Προϋποθέσεις — Ενδείξεις που ενεργοποιούν το δικαίωμα πληροφόρησης του δικαιούχου — Δεν υφίσταται υποχρέωση προσκομίσεως αποδείξεων περί της υπάρξεως τέτοιων ενδείξεων»

I – Εισαγωγή

1. Με την αίτησή του προδικαστικής αποφάσεως, το Oberlandesgericht Düsseldorf (Γερμανία) υποβάλλει ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 2100/94 [2] (στο εξής: βασικός κανονισμός), για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών, καθώς και του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 1768/95 [3] (στο εξής: κανονισμός εφαρμογής), για τη θέσπιση εκτελεστικών κανόνων σχετικά με την γεωργική εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού.

2. Τα προδικαστικά ερωτήματα υποβλήθηκαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ μιας συνεταιριστικής ένωσης με την ονομασία Raiffeisen-Waren-Zentrale Rhein-Main eG (στο εξής: Raiffeisen), που παρέχει υπηρεσίες μεταποίησης, και ενός άλλου φορέα, της εταιρείας Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH (στο εξής: STV), που εκπροσωπεί τα συμφέροντα των δικαιούχων/κατόχων δικαιωμάτων φυτικών ποικιλιών [4]. Στο επίκεντρο της διαφοράς βρίσκεται αίτηση για παροχή πληροφοριών που υπέβαλε η STV στη Raiffeisen δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του βασικού κανονισμού και του άρθρου 9, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού εφαρμογής, με σκοπό να λάβει πληροφορίες σχετικά με ορισμένες περιόδους εμπορίας πιστοποιημένων σπόρων.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — Κανονισμός του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 1994 (ΕΕ L 227, σ. 1).

3 — Κανονισμός της Επιτροπής της 24ης Ιουλίου 1995 (ΕΕ L 173, σ. 14).

4 — Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις δραστηριότητες της STV, βλ. την απόφαση της 11ης Μαρτίου 2004, C-182/01, Jäger (Συλλογή 2004, σ. I-2263, σκέψη 17).

3. Επομένως, τα προδικαστικά ερωτήματα αναδεικνύουν την τριγωνική σχέση που υφίσταται μεταξύ των κατόχων δικαιωμάτων επί προστατευομένων φυτικών ποικιλιών, των καλλιεργητών που κάνουν χρήση της εξαιρέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 14 του βασικού κανονισμού –που είναι επίσης γνωστή με τον όρο «προνόμιο των καλλιεργητών»– και των επιχειρήσεων επεξεργασίας σπόρων στις οποίες οι κάτοχοι των δικαιωμάτων μπορούν να υποβάλλουν, στο πλαίσιο του συστήματος που καθιερώνεται με την εξαίρεση υπέρ των καλλιεργητών, αιτήσεις για παροχή πληροφοριών σχετικά με τις ποικιλίες που ανήκουν στους κατόχους των εν λόγω δικαιωμάτων και οι οποίες υποβάλλονται σε μεταποίηση.

4. Η απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου αποτελεί μέρος μιας σειράς αιτήσεων προδικαστικών αποφάσεων που έχουν υποβληθεί από γερμανικά δικαστήρια σχετικά με την ερμηνεία του βασικού κανονισμού και του κανονισμού εφαρμογής του[5]. Ειδικότερα, η εδώ εξεταζόμενη αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά, αφενός, τα χρονικά όρια της υποχρέωσης παροχής πληροφοριών που υπέχει ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης έναντι του κατόχου δικαιώματος επί φυτικών ποικιλιών και, αφετέρου, τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί η αίτηση για παροχή πληροφοριών που υποβάλλει ο κάτοχος δικαιωμάτων στον παρέχοντα υπηρεσίες μεταποίησης.

II – Το νομικό πλαίσιο

Α – *Ο βασικός κανονισμός*

5. Κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, το δικαίωμα για κοινοτική προστασία των φυτικών ποικιλιών παρέχεται στον δημιουργό, ο οποίος ορίζεται ως «[τ]ο πρόσωπο που δημιούργησε ή ανακάλυψε και ανέπτυξε την ποικιλία ή ο διάδοχός του».

6. Υπό τον τίτλο «Δικαιώματα του κατόχου κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας και απαγορευμένες πράξεις», το άρθρο 13 του βασικού κανονισμού ορίζει τα εξής:

«1. Σύμφωνα με το κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας, ο κάτοχος ή οι κάτοχοι κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, καλούμενος εφεξής: “κάτοχος”, δικαιούται να προβαίνει στις ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 15 και 16, για τις ακόλουθες πράξεις όσον αφορά τα συστατικά ποικιλίας, ή τα συγκομισθέντα υλικά της προστατευόμενης ποικιλίας, καλούμενα και τα δύο εφεξής: “υλικό”, απαιτείται η άδεια του κατόχου:

α) παραγωγή ή αναπαραγωγή (πολλαπλασιασμός)

[…]

Ο κάτοχος μπορεί να χορηγεί την άδεια αυτή υπό όρους και περιορισμούς.

[…]»

5 — Βλ. τις αποφάσεις της 10ης Απριλίου 2003, C-305/00, Schulin (Συλλογή 2003, σ. I-3525), της 11ης Μαρτίου 2004, Jäger (προπαρατεθείσα), της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-336/02, Brangewitz (Συλλογή 2004, σ. I-9801), καθώς και της 8ης Ιουνίου 2006, C-7/05 έως C-9/05, Deppe κ.λπ. (Συλλογή 2006, σ. I-5045). Βλ., επίσης, τις προτάσεις μου στην υπόθεση C-509/10, Geistbeck, που εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου.

7. Το κατ' εξαίρεση παρεχόμενο στους καλλιεργητές δικαίωμα χρησιμοποίησης του προϊόντος της συγκομιδής προβλέπεται στο άρθρο 14, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, το οποίο ορίζει τα εξής:

«Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13, παράγραφος 2, και για τη διασφάλιση της γεωργικής παραγωγής, οι καλλιεργητές επιτρέπεται να χρησιμοποιούν, για σκοπούς αναπαραγωγής σε αγρό της εκμετάλλευσής τους, το προϊόν της συγκομιδής το οποίο έλαβαν φυτεύοντας, στην εκμετάλλευσή τους, πολλαπλασιαστικό υλικό μιας ποικιλίας, εκτός των υβριδίων ή των σύνθετων ποικιλιών, η οποία καλύπτεται από κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικών ποικιλιών.»

8. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την πραγματική άσκηση του προνομίου των καλλιεργητών και τη διασφάλιση των θεμιτών δικαιωμάτων του δημιουργού και του καλλιεργητή προβλέπονται στο άρθρο 14, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού. Στη δεύτερη και την έκτη ιδίως περίπτωση της διατάξεως αυτής ορίζεται ότι:

— «το προϊόν της συγκομιδής μπορεί να υφίσταται μεταποίηση για φύτευση είτε από τον ίδιο τον καλλιεργητή είτε από τρίτους που του παρέχουν υπηρεσίες [...]

— οι καλλιεργητές και οι μεταποιητές παρέχουν, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, κατάλληλες πληροφορίες στους κατόχους [...]».

Β – *Ο κανονισμός εφαρμογής*

9. Το άρθρο 2 του κανονισμού εφαρμογής έχει ως εξής:

«1. Οι όροι που αναφέρονται στο άρθρο 1 θα πρέπει να εφαρμόζονται τόσο από τον κάτοχο, ο οποίος εκπροσωπεί το δημιουργό, όσο και από τον καλλιεργητή κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζονται τα νόμιμα συμφέροντα και των δύο.

2. Τα νόμιμα συμφέροντα δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι διασφαλίζονται εάν ένα ή περισσότερα από τα συμφέροντα αυτά επηρεάζονται δυσμενώς χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη να διατηρηθεί μία λογική ισορροπία μεταξύ όλων αυτών ή η ανάγκη για αναλογικότητα μεταξύ του σκοπού του σχετικού όρου και του αποτελέσματος της εφαρμογής του.»

10. Το άρθρο 9, παράγραφοι 2 και 3, του εν λόγω κανονισμού αφορά τις πληροφορίες που υποχρεούται να παράσχει ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης στον κάτοχο του δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, στην περίπτωση απουσίας οιασδήποτε συμφωνίας σχετικής με την παροχή πληροφοριών μεταξύ των δύο μερών:

«2. [...] με κάθε επιφύλαξη ως προς τις απαιτήσεις πληροφόρησης που απορρέουν από άλλη κοινοτική νομοθεσία ή από τη νομοθεσία κρατών μελών, μετά από αίτηση του κατόχου, ο μεταποιητής θα πρέπει να παράσχει χρήσιμες πληροφορίες στον κάτοχο. Χρήσιμα θεωρούνται τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το όνομα του μεταποιητή, ο τόπος διαμονής του και το επίσημο όνομα και η διεύθυνση της επιχείρησής του·

β) το αν ο μεταποιητής έχει προβεί σε εργασίες μεταποίησης του προϊόντος συγκομιδής που ανήκει σε μία ή περισσότερες ποικιλίες του κατόχου με σκοπό την καλλιέργεια, όπου η ποικιλία ή οι ποικιλίες δηλώθηκαν ή ήταν γνωστές στον μεταποιητή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο·

γ) εάν ο μεταποιητής έχει παράσχει τέτοια υπηρεσία, η ποσότητα του προϊόντος συγκομιδής που ανήκει στη συγκεκριμένη ποικιλία ή ποικιλίες, που μεταποιήθηκαν για καλλιέργεια από τον μεταποιητή, καθώς και η συνολική ποσότητα που προέκυψε από τη μεταποίηση αυτή·

δ) οι ημερομηνίες και οι τόποι όπου πραγματοποιήθηκε η μεταποίηση που αναφέρεται στο στοιχείο γ΄·

ε) το όνομα και η διεύθυνση του προσώπου ή των προσώπων στους οποίους παρείχε την υπηρεσία μεταποίησης που αναφέρεται στο στοιχείο γ) καθώς και οι σχετικές ποσότητες..»

3. Οι πληροφορίες που θα δοθούν βάσει της παραγράφου 2, στοιχεία β), γ), δ) και ε) θα πρέπει να αναφέρονται στην τρέχουσα περίοδο εμπορίας και σε μια ή περισσότερες από τις [τρεις] [6] προηγούμενες περιόδους εμπορίας για τις οποίες ο κάτοχος δεν έχει ήδη κάνει προηγούμενη αίτηση πληροφοριών σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις παραγράφους 4 ή 5. Ωστόσο, η πρώτη περίοδος εμπορίας στην οποία θα αναφέρονται οι πληροφορίες θα πρέπει να είναι εκείνη κατά την οποία έγινε η πρώτη αίτηση πληροφοριών σχετικά με την εν λόγω ποικιλία ή ποικιλίες και τον εν λόγω μεταποιητή.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 4, εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών.

[…]»

III – Η διαφορά ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, τα προδικαστικά ερωτήματα και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

11. Η Raiffeisen είναι κεντρική αγροτική συνεταιριστική οργάνωση η οποία εκτελεί κατ' εντολήν καλλιεργητών εργασίες μεταποίησης σπόρων στο πλαίσιο των οποίων προβαίνει στην επεξεργασία του προϊόντος ορισμένης συγκομιδής εν όψει της αποθήκευσης και της φύτευσής του στο μέλλον.

12. Οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται, αφενός, στους κατόχους δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών, που εκπροσωπούνται ιδίως από την STV, οργάνωση κατόχων δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών, οι οποίοι έχουν προβεί, μέσω εξουσιοδοτημένων αναπαραγωγών, στο πλαίσιο καλλιέργειας δυνάμει συμβάσεως, στον πολλαπλασιασμό πιστοποιημένων σπόρων που προορίζονται για εμπορική διάθεση και, αφετέρου, στους γεωργούς που προβαίνουν στη φύτευση σπόρων δυνάμει του σχετικού προνομίου που τους παρέχεται δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού.

13. Όπως προκύπτει από την απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου, η Raiffeisen προέβη για λογαριασμό διαφόρων καλλιεργητών σε εργασίες μεταποίησης για τις περιόδους εμπορίας 2005/2006 και 2006/2007, στο πλαίσιο φυτεύσεων βάσει συμβάσεων για λογαριασμό των κατόχων δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών που εκπροσωπούνται από την STV.

14. Κατόπιν των δηλώσεων περί φυτεύσεως δυνάμει συμβάσεως που της απέστειλαν οι εμπλεκόμενοι καλλιεργητές, η STV απηύθυνε δύο ομάδες αιτήσεων παροχής πληροφοριών στη Raiffeisen σχετικά με τις εργασίες μεταποίησης στις οποίες είχε προβεί η τελευταία. Ένα μέρος των εν λόγω αιτήσεων υποβλήθηκε μετά τη λήξη της αντίστοιχης περιόδου εμπορίας.

15. Η Raiffeisen δεν ανταποκρίθηκε θετικά στις αιτήσεις αυτές, επικαλούμενη σχετικώς τρεις σειρές λόγων για να δικαιολογήσει τη στάση της. Πρώτον, κατά τη γνώμη της, η αίτηση για παροχή πληροφοριών έπρεπε να περιέχει τα στοιχεία από τα οποία θα προέκυπτε ότι προέβη σε εργασίες μεταποίησης οι οποίες ενεργοποιούν την υποχρέωση παροχής πληροφοριών του άρθρου 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του βασικού κανονισμού. Δεύτερον, υποστήριξε ότι μόνον οι αιτήσεις

6 — Η λέξη «τρεις» δεν χρησιμοποιείται στο γαλλικό κείμενο του κανονισμού εφαρμογής. Βλ. ανωτέρω σημεία 25 και επ. των παρουσών προτάσεων.

παροχής πληροφοριών που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου την οποία αφορούν οι πληροφορίες ήταν νομικά βάσιμες. Τρίτον, δεν μπορεί να συναχθεί από τις εργασίες μεταποίησης που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει συμβάσεως φύτευσης για λογαριασμό του κατόχου του δικαιώματος οιαδήποτε ένδειξη περί φυτεύσεως των σπόρων.

16. Η STV άσκησε αγωγή κατά της Raiffeisen προκειμένου να την υποχρεώσει να ικανοποιήσει τις εν λόγω αιτήσεις για παροχή πληροφοριών. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκανε δεκτά τα αιτήματα παροχής πληροφοριών της STV με το σκεπτικό, αφενός, ότι η υποβολή των αιτήσεων παροχής πληροφοριών δεν υπέκειτο σε καμία αποκλειστική προθεσμία και, αφετέρου, ότι οι δηλώσεις περί φυτεύσεως δυνάμει συμβάσεων συνιστούσαν επαρκείς ενδείξεις προκειμένου να θεμελιωθεί η υποχρέωση παροχής πληροφοριών που βαρύνει τον προβαίνοντα σε εργασίες μεταποίησης, καθόσον ο καλλιεργητής που προβαίνει σε φύτευση βάσει συμβάσεως πολλαπλασιασμού έχει τη συγκεκριμένη δυνατότητα να προβεί σε φύτευση των σπόρων γεωργικής χρήσης. Η Raiffeisen προσέβαλε την απόφαση αυτή ενώπιον του Oberlandesgericht Düsseldorf.

17. Υπό τις συνθήκες αυτές, με απόφαση που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 8 Φεβρουαρίου 2011, το Oberlandesgericht Düsseldorf ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1. Υπέχει ο διενεργών εργασίες μεταποίησης την κατά το άρθρο 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του [βασικού] κανονισμού και το άρθρο 9, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού [εφαρμογής] υποχρέωση πληροφορήσεως μόνον όταν η αίτηση του κατόχου του δικαιώματος φυτικών ποικιλιών περί παροχής πληροφοριών περιέρχεται στον μεταποιητή πριν από τη λήξη της περιόδου εμπορίας την οποία αφορά η αίτηση (ή, εφόσον ζητούνται πληροφορίες για πλείονες περιόδους, της τελευταίας από αυτές);

2. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

“Υποβάλλεται εμπρόθεσμα” αίτηση παροχής πληροφοριών αν ο κάτοχος του δικαιώματος φυτικών ποικιλιών ισχυρίζεται στην αίτησή του ότι έχει στη διάθεσή του ενδείξεις για το ότι ο μεταποιητής προέβη ή σκοπεύει να προβεί σε εργασίες μεταποίησης, επί μέρους του προϊόντος της συγκομιδής (σπόροι για γεωργική χρήση) το οποίο αποκόμισε ένας ρητά ονομαζόμενος στην αίτηση γεωργός χάρη στη φύτευση με σκοπό τη μεταφύτευση, του πολλαπλασιαστικού υλικού της προστατευόμενης φυτικής ποικιλίας, ή πρέπει επιπλέον να παρασχεθούν στον μεταποιητή, υποβαλλόμενες μαζί με την αίτηση για παροχή πληροφοριών, αποδείξεις περί της υπάρξεως των εν λόγω ενδείξεων (π.χ. μέσω αποστολής αντιγράφου της δηλώσεως μεταφυτεύσεως που υπέβαλε ο καλλιεργητής);

3. Μπορούν να συναχθούν στοιχεία που θεμελιώνουν την υποχρέωση πληροφορήσεως που υπέχει ο μεταποιητής από το γεγονός ότι αυτός εκτελεί ως εντολοδόχος του κατόχου δικαιωμάτων φυτικής ποικιλίας σύμβαση αναπαραγωγής για την παραγωγή σπόρου καταναλώσεως της προστατευόμενης ποικιλίας, την οποία συνήψε ο κάτοχος δικαιωμάτων φυτικής ποικιλίας με τον γεωργό ο οποίος πραγματοποιεί την αναπαραγωγή, όταν και διότι ο γεωργός στο πλαίσιο της εκτελέσεως της συμβάσεως αναπαραγωγής στην πραγματικότητα αποκτά τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει ένα τμήμα του σπόρου αναπαραγωγής για σκοπούς μεταφυτεύσεως;»

18. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν οι διάδικοι της κυρίας δίκης καθώς και η Ισπανική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι διάδικοι της κυρίας δίκης και η Επιτροπή εκπροσωπήθηκαν κατά την επ’ ακροατηρίου συζήτηση της 15ης Μαρτίου 2012.

IV – Ανάλυση

Α – *Προκαταρκτικές παρατηρήσεις*

19. Κατ' αρχάς, είναι χρήσιμο να επισημανθούν τα ζωτικής σημασίας στοιχεία του συστήματος που πλαισιώνει το προνόμιο των καλλιεργητών. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 14 του βασικού κανονισμού εισάγει ισορροπία μεταξύ, αφενός, των συμφερόντων των κατόχων δικαιωμάτων προστασίας των φυτικών ποικιλιών και, αφετέρου, των συμφερόντων των καλλιεργητών.

20. Το προνόμιο των καλλιεργητών, το οποίο συνίσταται στο δικαίωμα αυτών να χρησιμοποιούν για καλλιέργεια σε αγρό της εκμετάλλευσής τους, χωρίς προηγούμενη άδεια του κατόχου των δικαιωμάτων επί της φυτικής ποικιλίας, το προϊόν της συγκομιδής το οποίο έλαβαν φυτεύοντας πολλαπλασιαστικό υλικό ποικιλίας την οποία αφορά το εν λόγω προνόμιό τους, συνοδεύεται, πράγματι, από μια υποχρέωση πληροφόρησης που υπέχουν οι εν λόγω καλλιεργητές και από καθήκον καταβολής δίκαιης αμοιβής στον κάτοχο των δικαιωμάτων επί της φυτικής ποικιλίας, πράγμα που επιτρέπει τη διασφάλιση των αμοιβαίων νομίμων συμφερόντων των καλλιεργητών και των δικαιούχων στις άμεσες μεταξύ τους σχέσεις[7].

21. Όσον αφορά, κατόπιν, το ρόλο του προβαίνοντος κατ' ανάθεση σε εργασίες μεταποίησης, το άρθρο 14, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του βασικού κανονισμού προβλέπει ότι το προϊόν της συγκομιδής μπορεί να υφίσταται μεταποίηση για φύτευση είτε από τον ίδιο τον καλλιεργητή είτε από τρίτους που του παρέχουν υπηρεσίες. Συνεπώς, το δικαίωμα του εν λόγω παρέχοντος υπηρεσίες να προβαίνει σε εργασίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής απορρέει από το προνόμιο των καλλιεργητών[8]. Η υποχρέωση για παροχή πληροφοριών την οποία υπέχουν οι παρέχοντες υπηρεσίες μεταποίησης, όπως εν προκειμένω η Raiffeisen, έναντι του κατόχου δικαιωμάτων επί της φυτικής ποικιλίας βασίζεται στο άρθρο 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του βασικού κανονισμού. Η έκταση και οι λεπτομέρειες εκπληρώσεως της εν λόγω υποχρεώσεως προσδιορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού εφαρμογής.

22. Επομένως, κατά την εξέταση των προδικαστικών ερωτημάτων, πρέπει να είναι διαρκώς παρούσα η επιταγή για ισορροπία η οποία βρίσκεται στη βάση του καθεστώτος που καθιερώνει το άρθρο 14 του βασικού κανονισμού αλλά και του κανονισμού εφαρμογής.

Β – *Τα χρονικά όρια της υποχρεώσεως παροχής πληροφοριών*

23. Το Δικαστήριο είχε στο παρελθόν την ευκαιρία να αποφανθεί επί του ζητήματος των χρονικών ορίων της υποχρεώσεως για παροχή πληροφοριών των παρεχόντων υπηρεσίες μεταποίησης. Κατά τη σχετική νομολογία, ο κάτοχος δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας πρέπει να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση για παροχή πληροφοριών σε παρέχοντα υπηρεσίες μεταποίησης όσον αφορά μία από τις φυτικές ποικιλίες του επί της οποίας ασκείται το προνόμιο των καλλιεργητών, εφόσον ο εν λόγω δικαιούχος έχει ενδείξεις για το ότι ο παρέχων τις υπηρεσίες μεταποίησης προέβη ή προτίθεται να προβεί σε εργασίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη διά της φυτεύσεως πολλαπλασιαστικού υλικού της εν λόγω ποικιλίας με σκοπό την περαιτέρω φύτευσή του[9].

7 — Βλ., υπ' αυτή την έννοια, την προπαρατεθείσα απόφαση Brangewitz (σκέψη 43). Βλ., επίσης, το σημείο 46 των προπαρατεθεισών προτάσεών μου στην υπόθεση Geistbeck.

8 — Προπαρατεθείσα απόφαση Brangewitz (σκέψη 44).

9 — Προπαρατεθείσα απόφαση Brangewitz, (σκέψη 53). Βλ., επίσης, την προπαρατεθείσα απόφαση Schulin (σκέψη 63).

24. Ωστόσο, το Δικαστήριο δεν έχει αποφανθεί σχετικά με τα χρονικά όρια της υποχρεώσεως παροχής πληροφοριών του παρέχοντος υπηρεσίες μεταποίησης στα οποία αναφέρεται το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής, τα οποία και βρίσκονται στο επίκεντρο της εδώ εξεταζομένης υποθέσεως.

1. Η χρονική περίοδος που καλύπτεται από την αίτηση

25. Υπενθυμίζω, κατ' αρχάς, ότι το άρθρο 9, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής προσδιορίζει το περιεχόμενο των πληροφοριών τις οποίες αφορά η υποχρέωση του παρέχοντος υπηρεσίες μεταποίησης. Η δε παράγραφος 3 του ιδίου άρθρου προσδιορίζει την περίοδο στην οποία αντιστοιχούν οι πληροφορίες που πρέπει να δοθούν δυνάμει της εν λόγω παραγράφου 2, δεύτερη περίοδος. Το χρονικό αυτό διάστημα αντιστοιχεί, κατ' αρχήν, στην τρέχουσα περίοδο εμπορίας και σε μία ή περισσότερες από τις τρεις προηγούμενες περιόδους εμπορίας, σύμφωνα με το πρώτο σκέλος της περιόδου της εν λόγω παραγράφου 3[10].

26. Επισημαίνεται στο πλαίσιο αυτό ότι οι διάφορες γλωσσικές αποδόσεις του κειμένου του άρθρου 9, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού παρουσιάζουν διαφορές μεταξύ τους. Ενώ η πλειονότητα των εν λόγω γλωσσικών εκδοχών, όπως η ισπανική, η δανική, η γερμανική, η αγγλική, η ιταλική, η ουγγρική, η φινλανδική και η σουηδική κάνει λόγο για μία ή περισσότερες από τις τρεις προηγούμενες περιόδους, στο γαλλικό κείμενο έχει παραλειφθεί το αριθμητικό επίθετο «τρεις».

27. Συνεπώς, η αναδρομή μόνο στο γαλλικό κείμενο θα μπορούσε να οδηγήσει στην υπόθεση ότι οι δυνατότητες υποβολής αιτήσεως για παροχή πληροφοριών δεν υπόκεινται σε χρονικό περιορισμό. Ωστόσο, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατό να συναχθούν συμπεράσματα μόνο με βάση την ως άνω διαφοροποίηση, πρέπει η επίμαχη διάταξη να εξεταστεί εντασσόμενη στο πλαίσιό της, λαμβανομένου, ιδίως, υπόψη του σκοπού της[11].

28. Ο κανονισμός εφαρμογής σκοπεί να εγκαθιδρύσει, όπως ορίζεται ρητώς στο άρθρο 2, παράγραφος 2, αυτού, ισορροπία μεταξύ των εκατέρωθεν συμφερόντων των δικαιούχων και των καλλιεργητών. Υπό το πρίσμα αυτό, θεωρώ ότι ερμηνεία του άρθρου 9, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού υπό την έννοια ότι μια αίτηση για παροχή πληροφοριών μπορεί να ανατρέχει σε απεριόριστο αριθμό προηγουμένων περιόδων θα αντέκειτο στην ισορροπία αυτή. Επομένως, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ισορροπία μεταξύ των εκατέρωθεν συμφερόντων, πρέπει να λαμβάνεται ως βάση η αρχή ότι η αίτηση για παροχή πληροφοριών την οποία αφορά το εν λόγω άρθρο μπορεί να καλύπτει το πολύ τρεις προηγούμενες περιόδους εμπορίας.

29. Άλλωστε, αντίθετη ερμηνεία θα αντέβαινε στην επιταγή για κατοχύρωση της ασφαλείας δικαίου των παρεχόντων υπηρεσίες μεταποίησης, αφού θα τους επέβαλλε να διατηρούν εσαεί τις πληροφορίες που θα μπορούσαν ενδεχομένως να τους ζητήσουν οι κάτοχοι των δικαιωμάτων επί των φυτικών ποικιλιών.

30. Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται, άλλωστε, από το γράμμα του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής. Είναι γεγονός ότι το εν λόγω άρθρο ρυθμίζει την υποχρέωση παροχής πληροφοριών που υπέχει ο καλλιεργητής, αλλά, δεδομένου ότι το περιεχόμενό του είναι σχεδόν ταυτόσημο με το περιεχόμενο του άρθρου 9 του ιδίου αυτού κανονισμού, ενδείκνυται η προσέγγιση και παράλληλη ερμηνεία των δύο διατάξεων. Θα παρατηρήσω σχετικώς, συμφωνώντας με την

10 — Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής, η περίοδος εμπορίας αρχίζει την 1η Ιουλίου ορισμένου έτους και λήγει την 30ή Ιουνίου του επομένου ημερολογιακού έτους.

11 — Όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, η ανάγκη ομοιόμορφης ερμηνείας των διαφόρων γλωσσικών εκδοχών μιας διάταξης του δικαίου της Ένωσης επιβάλλει, σε περίπτωση αποκλίσεων μεταξύ τους, να ερμηνεύεται η επίμαχη διάταξη με γνώμονα τη γενική οικονομία και τον σκοπό της ρύθμισης στην οποία αυτή εντάσσεται. Βλ., σχετικώς, μεταξύ άλλων, την απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2011, C-585/10, Møller (Συλλογή 2011, σ. I-13407, σκέψη 26 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Επιτροπή, ότι η παρουσία της λέξεως «τρεις» στην αντίστοιχη διάταξη – ακόμη και στο γαλλικό κείμενο – του άρθρου 8, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού μπορεί να θεωρηθεί ότι εκφράζει την πρόθεση του νομοθέτη να περιορίσει χρονικά το δικαίωμα αιτήσεως για παροχή πληροφοριών, πράγμα που συνάδει με τον στόχο της εξισορρόπησης των συμφερόντων που προστατεύει ο κανονισμός.

2. Οι περιορισμοί σχετικά με την χρονική περίοδο που αφορά η αίτηση

31. Από το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής προκύπτει, ωστόσο, ότι η περίοδος την οποία καλύπτει η υποχρέωση παροχής πληροφοριών του παρέχοντος υπηρεσίες μεταποίησης υπόκειται σε διπλό περιορισμό. Αφενός, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτη περίοδος, του κανονισμού αυτού, η εν λόγω υποχρέωση παύει να υφίσταται όσον αφορά τις περιόδους εμπορίας για τις οποίες ο δικαιούχος έχει υποβάλει ήδη αίτηση για παροχή πληροφοριών.

32. Αφετέρου, το άρθρο 9, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού εφαρμογής διευκρινίζει επίσης ότι η πρώτη περίοδος εμπορίας στην οποία θα αναφέρονται οι πληροφορίες θα πρέπει να είναι εκείνη «κατά την οποία έγινε η πρώτη αίτηση πληροφοριών σχετικά με την εν λόγω ποικιλία ή ποικιλίες και τον εν λόγω μεταποιητή» [12].

33. Επομένως, η υποχρέωση παροχής πληροφοριών του παρέχοντος υπηρεσίες μεταποίησης προϋποθέτει την υποβολή σχετικής αιτήσεως από τον δικαιούχο. Επιπλέον, η αίτηση αυτή αφορά, αρχικώς, μόνο την περίοδο εμπορίας στη διάρκεια της οποίας ο εν λόγω δικαιούχος επικαλείται το δικαίωμά του για πληροφόρηση. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτη περίοδος, του κανονισμού εφαρμογής, μπορούν να ζητηθούν πληροφορίες για διάστημα καλύπτον το πολύ τις τρεις προηγούμενες περιόδους εμπορίας, υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει ήδη υποβάλει αίτηση παροχής πληροφοριών στον παρέχοντα υπηρεσίες μεταποίησης κατά τη διάρκεια της πρώτης από τις προηγούμενες περιόδους εμπορίας.

34. Με άλλα λόγια, προκειμένου για την πρώτη αίτηση που αφορά μία ή πλείονες ποικιλίες, η αίτηση μπορεί να αφορά μόνο την περίοδο εμπορίας κατά τη διάρκεια της οποίας υποβλήθηκε η εν λόγω αίτηση στον συγκεκριμένο μεταποιητή. Λαμβανομένης, επομένως, υπόψη της ανάγκης να εξασφαλιστεί η ισορροπία μεταξύ των εκατέρωθεν συμφερόντων, ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης ο οποίος δεν έχει ουδέποτε λάβει αίτηση παροχής πληροφοριών για ορισμένη ποικιλία πρέπει να προστατεύεται έναντι πάσης αναδρομικής υποχρεώσεως παροχής υπηρεσιών.

35. Δεν ισχύει το ίδιο στην περίπτωση που έχει ήδη υποβληθεί κατά το παρελθόν στον παρέχοντα υπηρεσίες μεταποίησης αίτηση παροχής πληροφοριών αφορώσα συγκεκριμένη ποικιλία. Στην περίπτωση αυτή, η περίοδος για την οποία πρέπει να παρασχεθούν πληροφορίες ορίζεται στην παράγραφο 3, πρώτη περίοδος, του εν λόγω άρθρου. Η ημερομηνία, δηλαδή, της αιτήσεως για παροχή πληροφοριών και η «τρέχουσα περίοδος εμπορίας» συνιστούν το σημείο εκκίνησης για τον υπολογισμό των τριών προηγουμένων περιόδων εμπορίας στις οποίες αναφέρεται η αίτηση παροχής πληροφοριών.

12 — Όσον αφορά, εξάλλου, την υποχρέωση παροχής πληροφοριών του καλλιεργητή, επισημαίνεται ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής περιέχει ανάλογη διάταξη.

Γ – *Οι ενδείξεις που πρέπει να προσκομίσει ο δικαιούχος*

36. Εκτός των χρονικών ορίων της υποχρεώσεως παροχής πληροφοριών που βαρύνει τον παρέχοντα υπηρεσίες μεταποίησης, στα οποία μόλις αναφέρθηκα, η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά επικουρικώς τη φύση των ενδείξεων που πρέπει να προσκομίσει ο δικαιούχος για να θεμελιώσει την αίτησή του για παροχή πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού εφαρμογής.

37. Επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι η απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου δεν διευκρινίζει αν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, πρόκειται για «πρώτη» αίτηση κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του εν λόγω κανονισμού. Συνεπώς, πρέπει να απαντηθεί και το δεύτερο ερώτημα, με το οποίο το αιτούν δικαστήριο θέτει το ζήτημα αν οι ενδείξεις για τη διενέργεια φυτεύσεων ή ενεργειών που αποσκοπούν στη φύτευση πρέπει, επιπλέον, να θεμελιώνονται σε αποδεικτικά στοιχεία περιεχόμενα στην αίτηση για παροχή πληροφοριών προκειμένου η εν λόγω αίτηση να μπορεί να ενεργοποιήσει την υποχρέωση παροχής πληροφοριών που βαρύνει τον μεταποιητή και, συνεπώς, να είναι εμπρόθεσμη κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού εφαρμογής.

1. Η υποχρέωση του δικαιούχου για παρουσίαση ενδείξεων περί του ότι ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης έχει προβεί ή προτίθεται να προβεί σε εργασίες μεταποίησης

38. Θα επισημάνω εξ αρχής ότι ο κανονισμός εφαρμογής δεν απαιτεί ρητώς να κατονομάζει ο κάτοχος δικαιωμάτων επί φυτικής ποικιλίας στην αίτησή του τις ενδείξεις περί φυτεύσεως που έχει στη διάθεσή του. Παρά ταύτα, η ύπαρξη των στοιχείων που επικαλείται συνιστά άγραφη προϋπόθεση, την οποία ανέδειξε το Δικαστήριο στις προπαρατεθείσες αποφάσεις Schulin και Brangewitz, και η οποία πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να τηρείται.

39. Θα τονίσω, στο πλαίσιο αυτό, ότι, στις προτάσεις του επί της προπαρατεθείσης υποθέσεως Brangewitz, ο γενικός εισαγγελέας Ruiz-Jarabo Colomer προέβη με πειστικό τρόπο στη διάκριση μεταξύ των προϋποθέσεων ενεργοποιήσεως της υποχρεώσεως για παροχή πληροφοριών των καλλιεργητών, αφενός, και της αντίστοιχης υποχρεώσεως των παρεχόντων υπηρεσίες μεταποίησης, αφετέρου[13].

40. Κατ' αρχάς, αναφερόμενος στην προπαρατεθείσα απόφαση Schulin, ο γενικός εισαγγελέας επισήμανε ότι ο δικαιούχος δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση για παροχή πληροφοριών σε έναν καλλιεργητή με βάση το γεγονός και μόνο ότι ο δεύτερος ανήκει στην επαγγελματική αυτή κατηγορία. Αντίθετα, πρέπει να έχει ενδείξεις για το ότι ο καλλιεργητής έκανε ή πρόκειται να κάνει χρήση της εξαιρέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 14 του βασικού κανονισμού[14].

41. Κατόπιν, ανέφερε ότι, όσον αφορά τους παρέχοντες υπηρεσίες μεταποίησης, η κατάσταση είναι διαφορετική. Συγκεκριμένα, υπάρχουν πολλές πιθανότητες οι επιχειρήσεις μεταποίησης σπόρων να χειρίζονται, κατά την άσκηση της δραστηριότητάς τους, πολλαπλασιαστικό υλικό μιας προστατευόμενης ποικιλίας. Δεδομένου ότι, αν δεν έχουν συνάψει σύμβαση, δεν τους συνδέει καμία έννομη σχέση με τον δικαιούχο και ότι οι καλλιεργητές συνεργάζονται με τις επιχειρήσεις της κατηγορίας αυτής όταν κάνουν χρήση της εξαιρέσεως, φαίνεται λογικό να έχουν οι δικαιούχοι τη δυνατότητα να απευθυνθούν στους μεν ή στους δε για την άντληση πληροφοριών προκειμένου να ασκήσουν το δικό τους δικαίωμα για δίκαιη αμοιβή. Από αυτό ο γενικός εισαγγελέας συνήγαγε ότι,

13 — Βλ. τα σημεία 34 επ. των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer στην προπαρατεθείσα υπόθεση Brangewitz.

14 — Προπαρατεθείσα απόφαση Schulin (σκέψη 57).

λαμβανομένου υπόψη του ρόλου που διαδραματίζουν οι παρέχοντες υπηρεσίες μεταποίησης στο πλαίσιο άσκησης του προνομίου των καλλιεργητών, πρέπει να επιτρέπεται στους δικαιούχους να υποβάλλουν αιτήσεις για παροχή πληροφοριών στους εν λόγω παρόχους χωρίς να έχουν ενδείξεις περί του ότι οι τελευταίοι χειρίστηκαν προστατευόμενο υλικό στις εγκαταστάσεις τους[15].

42. Σύμφωνα με τη συλλογιστική αυτή, τα στοιχεία που απαιτείται να συνοδεύουν αίτηση για παροχή πληροφοριών απευθυνόμενη σε καλλιεργητή θα έπρεπε να είναι περισσότερα από αυτά που απαιτούνται στην περίπτωση αιτήσεως που απευθύνεται σε παρέχοντες υπηρεσίες μεταποίησης. Ωστόσο, το Δικαστήριο δεν φαίνεται να ακολούθησε την πρόταση του γενικού εισαγγελέα που εκτίθεται ανωτέρω, επισημαίνοντας ότι πρέπει να παρέχεται στον δικαιούχο η δυνατότητα να υποβάλει αίτηση για παροχή πληροφοριών σε παρέχοντα υπηρεσίες μεταποίησης σχετικά με μία από τις ποικιλίες του τις οποίες αφορά το προνόμιο των καλλιεργητών, υπό τον όρο ότι *έχει ενδείξεις για το ότι ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης προέβη ή προτίθεται να προβεί* σε εργασίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής που ελήφθη χάρη στη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού της εν λόγω ποικιλίας με σκοπό την περαιτέρω φύτευση αυτού στο μέλλον[16].

43. Όπως φαίνεται, συνεπώς, το Δικαστήριο δεν κάνει διάκριση μεταξύ των διαφόρων αποδεκτών των αιτήσεων για παροχή πληροφοριών που υποβάλλει ο δικαιούχος. Για τον λόγο αυτό, θα στηρίξω την ανάλυση που ακολουθεί στην υπόθεση αυτή.

2. Ο δικαιούχος δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι υφίστανται όντως οι ενδείξεις

44. Επομένως, σύμφωνα με την προεκτεθείσα συλλογιστική του Δικαστηρίου, αρκεί να έχει ο δικαιούχος μια ένδειξη περί του ότι πραγματοποιήθηκαν ή σχεδιάζεται να πραγματοποιηθούν εργασίες μεταποίησης από τον παρέχοντα υπηρεσίες μεταποίησης για να μπορεί να υποβάλει αίτηση παροχής πληροφοριών. Αντίθετα, η συλλογιστική αυτή δεν επιβάλλει στον δικαιούχο να αποδείξει την ύπαρξη μιας τέτοιας ενδείξεως.

45. Όσον αφορά τη φύση των ενδείξεων που ενεργοποιούν, αφενός, το δικαίωμα του κατόχου δικαιωμάτων επί φυτικής ποικιλίας να υποβάλει αίτηση για παροχή πληροφοριών και, αφετέρου, την υποχρέωση του παρέχοντος υπηρεσίες μεταποίησης να του παράσχει πληροφορίες, πρέπει, κατ' αρχάς, να τονιστεί ότι έχει ιδιαίτερη σημασία η ανάγκη διασφάλισης των αμοιβαίων εννόμων συμφερόντων του δικαιούχου και του καλλιεργητή, σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού και το άρθρο 2 του κανονισμού εφαρμογής.

46. Διευκρινίζεται συναφώς ότι η υποχρέωση παροχής πληροφοριών που βαρύνει τον παρέχοντα υπηρεσίες μεταποίησης, μολονότι εξαρτάται από τη χρήση εκ μέρους ενός αγρότη της εξαίρεσης που καθιερώνεται στο άρθρο 14, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού και από την απόφαση του εν λόγω αγρότη να κάνει χρήση των υπηρεσιών του μεταποιητή, συνδέεται με τις φυτικές ποικιλίες που έχει παρασκευάσει και όχι με τον πελάτη του που είναι ο καλλιεργητής[17]. Κατά συνέπεια, όταν ο δικαιούχος υποβάλλει αίτηση παροχής πληροφοριών στον μεταποιητή, ο τελευταίος υποχρεούται να παράσχει τις χρήσιμες πληροφορίες που αφορούν όχι μόνο τους καλλιεργητές σε σχέση με τους

15 — Βλ. τα σημεία 37 επ. των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer στην προπαρατεθείσα υπόθεση Brangewitz. Ο γενικός εισαγγελέας επισήμανε επίσης, στο σημείο 38 των προτάσεών του, ότι «οι δημιουργοί των φυτικών ποικιλιών απευθύνονται στους μεταποιητές […]πρέπει κατ' αρχάς να εξακριβώσουν αν οι μεταποιητές έχουν επεξεργαστεί σπόρους μιας από τις ποικιλίες τους προκειμένου να προσδιορίσουν εν συνεχεία, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, τις ποσότητες, τις ημερομηνίες, τους τόπους παροχής υπηρεσιών και τους δικαιούχους των εν λόγω υπηρεσιών. Εάν ο νομοθέτης επιθυμούσε, για να έλθει σε επαφή ο κάτοχος με έναν μεταποιητή, να διαθέτει ο εν λόγω κάτοχος ένδειξη περί του ότι ο μεταποιητής αυτός έχει επεξεργασθεί προστατευόμενο υλικό στις εγκαταστάσεις του [παραδείγματος χάρη, μέσω των πληροφοριών που υποχρεούται ο καλλιεργητής να παρέχει δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 1768/95], το άρθρο 9 θα είχε διατυπωθεί κατά τρόπο ώστε η επιχείρηση να περιορίζεται στην επιβεβαίωση των λεπτομερειακών στοιχείων τα οποία ήσαν γνωστά στον κάτοχο. Ωστόσο, τούτο δεν ισχύει, όπως καταδεικνύει προφανώς η παράγραφος 2, στοιχεία β' και ε', του εν λόγω άρθρου».

16 — Προπαρατεθείσα απόφαση Brangewitz (σκέψη 53).

17 — Προπαρατεθείσα απόφαση Brangewitz (σκέψη 62).

οποίους ο δικαιούχος έχει ενδείξεις περί του ότι ο μεταποιητής προέβη ή σκοπεύει να προβεί στις οικείες εργασίες, αλλά και όλους τους άλλους καλλιεργητές για τους οποίους έχει ή προτίθεται να πραγματοποιήσει τέτοιες εργασίες, εφόσον η οικεία ποικιλία έχει δηλωθεί στον μεταποιητή ή ήταν γνωστή σ' αυτόν [18].

47. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η ισορροπία η οποία πρέπει να συνοδεύει την άσκηση του προνομίου των καλλιεργητών, ιδίως στο πλαίσιο του κανονισμού εφαρμογής ο οποίος θέτει σε εφαρμογή το εν λόγω προνόμιο, ο δικαιούχος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητήσει πληροφορίες από παρέχοντα υπηρεσίες μεταποίησης εφόσον έχει ενδείξεις για το ότι αυτός προέβη ή προτίθεται να προβεί σε εργασίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη διά της φυτεύσεως πολλαπλασιαστικού υλικού της εν λόγω ποικιλίας με σκοπό την περαιτέρω φύτευσή του.

48. Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής, ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης υποχρεούται να κοινοποιήσει στον δικαιούχο δήλωση περιέχουσα ορισμένες χρήσιμες πληροφορίες, το περιεχόμενο των οποίων προσδιορίζεται στην εν λόγω διάταξη. Η κοινοποίηση αυτή είναι απαραίτητη στις περιπτώσεις που ο δικαιούχος δεν έχει παρά ενδείξεις περί του ότι ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης προέβη ή προτίθεται να προβεί σε τέτοιες εργασίες επί του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο έλαβαν οι καλλιεργητές διά της φυτεύσεως πολλαπλασιαστικού υλικού ποικιλίας του δικαιούχου με σκοπό την περαιτέρω φύτευσή του [19].

49. Όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, η απόκτηση του πολλαπλασιαστικού υλικού μιας προστατευόμενης φυτικής ποικιλίας που ανήκει στον δικαιούχο πρέπει να θεωρείται ότι αποτελεί τέτοια ένδειξη [20]. Ομοίως, κλίνω υπέρ της απόψεως ότι οι πληροφορίες που παρέχονται από τους καλλιεργητές δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού εφαρμογής μπορούν να συνιστούν ενδείξεις οι οποίες ενεργοποιούν την υποχρέωση παροχής πληροφοριών που υπέχει ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης έναντι του δικαιούχου.

50. Θεωρώ, όπως και η Επιτροπή, ότι εναπόκειται στα δικαστήρια των κρατών μελών να κρίνουν κατά περίπτωση αν υφίστανται ή όχι τέτοιες ενδείξεις κατά την έννοια της ως άνω νομολογίας. Στο πλαίσιο της σχετικής εκτιμήσεως, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλους τους παράγοντες και τις περιστάσεις που χαρακτηρίζουν την κάθε περίπτωση. Στο πλαίσιο αυτό, ενδείξεις σύμφωνες με τη νομολογία μπορούν να προκύπτουν, παραδείγματος χάριν, από κατ' ανάθεση βάσει συμβάσεως φύτευση μιας προστατευομένης ποικιλίας με σκοπό την παραγωγή σπόρων για εμπορική διάθεση στο πλαίσιο αδείας που έχει χορηγηθεί από τον έχοντα πνευματικά δικαιώματα επί της ποικιλίας.

51. Τέλος, πρέπει να επισημάνω ότι οι προϋποθέσεις σχετικά με την ύπαρξη ενδείξεων που απαιτείται να συντρέχουν για να ενεργοποιηθεί το δικαίωμα του δικαιούχου για λήψη πληροφοριών τόσο έναντι του καλλιεργητή όσο και έναντι του παρέχοντος υπηρεσίες μεταποίησης δεν είναι πολύ αυστηρές. Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι πραγματοποιήθηκαν φύτευση ή πράξεις μεταποίησης ή, τουλάχιστον, σχεδιάζονται τέτοιες ενέργειες με σκοπό περαιτέρω φύτευση, μπορεί να συνιστά βάσιμη ένδειξη, αφού τέτοια είναι τα στοιχεία που ενεργοποιούν τα δικαιώματα του δικαιούχου σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού.

18 — Προπαρατεθείσα απόφαση Brangewitz (σκέψη 65).

19 — Προπαρατεθείσα απόφαση Brangewitz (σκέψεις 61 και 63). Βλ., επίσης, σχετικά με την υποχρέωση παροχής πληροφοριών που υπέχει ο καλλιεργητής, την προπαρατεθείσα απόφαση Schulin (σκέψεις 63 και 64).

20 — Προπαρατεθείσα απόφαση Schulin (σκέψη 65).

V – Συμπέρασμα

52. Με βάση το σύνολο των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα που του υπέβαλε το Oberlandesgericht Düsseldorf ως εξής:

«1) Ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης οφείλει να εκπληρώσει την υποχρέωση παροχής πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΚ) 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών, και με το άρθρο 9, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού (ΕΚ) 1768/95 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 1995, για τη θέσπιση εκτελεστικών κανόνων σχετικά με την γεωργική εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2100/94, υπό τον όρο ότι η αίτηση για παροχή πληροφοριών που υποβάλλεται από τον δικαιούχο παραλαμβάνεται πριν από τη λήξη της περιόδου εμπορίας την οποία αφορά η αίτηση ή της τελευταίας περιόδου εμπορίας στην περίπτωση που η αίτηση αφορά πλείονες περιόδους. Ωστόσο, εφόσον πρόκειται για "πρώτη αίτηση" κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 1768/95, η αίτηση πρέπει να υποβληθεί κατά τη διάρκεια της τρέχουσας περιόδου εμπορίας.

2) Αίτηση για παροχή πληροφοριών που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 1768/95 δεν είναι απαραίτητο να συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη των ενδείξεων στις οποίες αναφέρεται η αίτηση για παροχή πληροφοριών. Επομένως, αρκεί να δηλώνει ο δικαιούχος στην αίτησή του ότι έχει στη διάθεσή του ενδείξεις περί του ότι ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης προέβη ή προτίθεται να προβεί σε εργασίες μεταποίησης αφορώσες το προϊόν της συγκομιδής το οποίο έλαβε ένας συγκεκριμένος καλλιεργητής μετά από φύτευση του πολλαπλασιαστικού υλικού της προστατευομένης ποικιλίας και το οποίο σκοπεύει να χρησιμοποιήσει για περαιτέρω φύτευση.

3) Εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εκτιμήσει τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιόν του, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των συγκεκριμένων περιστάσεων, προκειμένου να κρίνει αν υφίστανται ενδείξεις περί του ότι ο παρέχων υπηρεσίες μεταποίησης προέβη ή προτίθεται να προβεί σε εργασίες αυτού του είδους.»